

Άνω Σούρμενα

Ρεπορτάζ
ΠΑΟΛΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

Το χωριό Άνω Σούρμενα του Δήμου Μουριών, δημιουργήθηκε κυριολεκτικά από «το μηδέν». Στη θέση όπου υπάρχει σήμερα ο οικισμός, δεν υπήρχε τίποτα, παρά έρημες εκτάσεις. Μορφή οικισμού απέκτησε στις αρχές της δεκαετίας του 1930, όταν πρόσφυγες από την Τραπεζούντα του Πόντου και συγκεκριμένα από το χωριό Σούρμενα, κατέφθασαν στην περιοχή, έχοντας όμως πρώτα εγκατασταθεί σε διπλανό χώρο, στις παρυφές του Μπέλλες.

Η αιτία που οδήγησε τις 50 περίπου οικογένειες Ποντίων να αναζητήσουν νέο μέρος, ώστε να ξαναφτιάξουν τη ζωή τους, ήταν κάποια μεγάλη νεροποντή, που είχε ως αποτέλεσμα να καταστρέψει ολοσχερώς τα σπίτια τους.

Να σημειωθεί ότι στη μεταγκατάσταση του χωριού στη σημερινή του θέση, βοήθησε ο τότε Πόντιος Υπουργός Εποικισμού Λεωνίδα Ιασωνίδης. Έτσι, τα πρώτα σπίτια του οικισμού κτίστηκαν με κρατική αρωγή και κατόπιν με κλήρωση δόθηκαν στους πρόσφυγες. Το όνομα Άνω Σούρμενα δόθηκε στο χωριό προς τιμήν του γενέθλιου τόπου των νέων Πόντιων κατοίκων του.

Να σημειωθεί ότι, ήδη από τις αρχές, στον πληθυσμό του χωριού προστέθηκαν και 5 οικογένειες περίπου Σαρακατσάνων από τη γύρω περιοχή.

Ήρεμα και ήσυχα

ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ

Το ζεύγος Παναγιώτη και Σοφία Κούση (αρχές του 20ου αιώνα).

Από το αρχείο της οικογένειας Παναγιώτη Κούση.

Παράλληλα με την προσαρμογή τους στο νέο μέρος κατοικίας τους και με προσωπική τους εργασία, οι κάτοικοι έκτισαν το δημοτικό σχολείο του χωριού, το οποίο λειτουργησε έως τα μέσα της δεκαετίας του 1990, οπότε και έκλεισε. Στις καλές εποχές του φοιτούσαν έως και 120 μαθητές.

Μέχρι και σήμερα το χωριό δεν έχει αποκτήσει δικιά του εκκλησία. Έτσι οι κάτοικοι εκκλησιάζονται στην εκκλησία Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού στον οικισμό του Σ.Σ. Μουριών.

Στη δεκαετία του 1950, πολλές οικογένειες, προς αναζήτηση καλύτερων συνθηκών

ζωής, εγκατέλειψαν το χωριό και εγκαταστάθηκαν σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Αρκετές υπήρξαν επίσης, οι οικογένειες (πάνω από 15), που μετανάστευσαν στο εξωτερικό, κυρίως στη Σουηδία. Από όλους αυτούς τους μετανάστες σχεδόν όλοι επέστρεψαν στο χωριό.

Στο χωριό σήμερα, το οποίο απέχει από το Κιλκίς 34 χλμ και συνορεύει με Κάτω Σούρμενα, Αγία Παρασκευή, Μικρόβρυση και Ροδώνα, κατοικούν περίπου 300 άτομα. Οι μισοί περίπου κάτοικοι είναι συνταξιούχοι, ενώ οι υπόλοιποι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία.

Σε γενικές γραμμές ιδιαίτερη ζωή δεν υπάρχει στο χωριό. Δεν υπάρχει καν καφενείο για να συγκεντρώνονται οι κάτοικοι και να τα λένε μεταξύ τους. Τα ψώνια τους δε, τα κάνουν από το Σ.Σ. Μουριών, από Κιλκίς και από πλανόδιους.

Προβλήματα, όπως ελλιπή ασφαλτόστρωση και προβληματικό νερό δεν αντιμετωπίζουν. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το υγρό κλίμα του χωριού και την αισθητή παρουσία πρασίνου ολόγυρα, καθιστά τουλάχιστον ήρεμη και ευχάριστη τη ζωή στο χωριό.

Τέλος, ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για τα σπίτια του χωριού, τα οποία είναι άξια θαυμασμού, αφού στην πλειοψηφία τους είναι εντυπωσιακά, καλάισθητα και καινούρια.